

680.

**Rozporządzenie № 2
Ministrów: Robót Publicznych i Skarbu**

z dnia 28 lipca 1924 r.

w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości w sprawie wykonania ustawy z dnia 6 maja 1924 r. o pomocy państwowej na odbudowę budynków zniszczonych lub uszkodzonych wskutek działań wojennych.

Na zasadzie art. 17 ustawy z dnia 6 maja 1924 r. o pomocy państwowej na odbudowę budynków zniszczonych lub uszkodzonych wskutek działań wojennych (Dz. U. R. P. № 49, poz. 492) zarządza się co następuje:

Do art. 1.

§ 1. Pomoc państwowa udzielana będzie tylko na faktyczną odbudowę.

W razie dokonania już częściowej odbudowy, pomoc ograniczona zostanie jedynie do pozostałej odbudowy.

Do art. 3.

§ 2. Starosta ustala ze zgłoszeń poszkodowanych listę tych poszkodowanych, którym pomoc winna być udzielona w pierwszym rzędzie w myśl art. 3 ustawy. Zgłoszenia innych poszkodowanych będą zamieszczone na liście drugiej. Listy takie prowadzi się dla każdej gminy z osobna.

Przy obliczeniu powierzchni gruntu wlicza się również indywidualny udział we wspólnych łąkach i lasach. Grunt żony i dzieci żyjących we wspólnym gospodarstwie dolicza się do gruntu głowy rodziny.

Pierwszeństwo do pomocy mają w każdym wypadku ci z pośród poszkodowanych, którzy żadnej pomocy dotychczas nie otrzymali, oraz ci, których posiadłości są objęte planem regulacyjnym. Zastrzeżenie to nie odnosi się do szkół i kościołów.

Do art. 4.

§ 3. Wysokość pożyczki na odbudowę ma być ustalona na podstawie operatów byłych komisji szacunkowych względnie zapomogowych, a w braku tych, lub jeśli operaty nie są wystarczające, na podstawie zbadania przez referenta odbudowy, w każdym wypadku przy uwzględnieniu rodzaju budowy (ściany murowane, wieńcowe, ryglowe, glinobite, plecione, krycie dachu i t. d.) i wymiarów zniszczonych budynków.

Wysokość pożyczki winna być uzależniona od rozmiaru zniszczeń, od stanu majątkowego, względnie możliwości zarobkowania i dochodów poszkodowanego oraz od stopnia ogniotrwałości zamierzonej budowli.

Pragnący uzyskać pożyczkę winien wnieść podanie do tego starostwa, w którego okręgu znajdują się uszkodzone budynki, względnie znajdowały się w chwili zniszczenia.

Podanie poszkodowanego, przeprowadzającego odbudowę w innym powiecie, przesyła starosta wraz z uchwałą pożyczkowej komisji odbudowy do starostwa, w którego okręgu poszkodowany się odbudowuje, do dalszego urzędowania.

Jeżeli uszkodzone budynki znajdują się lub znajdowały w chwili zniszczenia w okręgach dwóch lub więcej powiatów, właściwem do przyjmowania podań będzie starostwo, w którego powiecie znajduje się przeważna część majątku poszkodowanego.

Do podania winny być dołączone:

- a) oszacowanie szkód przez b. komisję szacunkową, jeśli je poszkodowany posiada,
- b) poświadczenie urzędu gminnego co do istnienia zasadniczych warunków uzyskania pomocy państwowej w myśl art. 3 ustawy,
- c) o ile chodzi o budynek miejski, względnie budynek o charakterze publicznym, plan oraz kosztorys odbudować się mającego budynku, potwierdzony przez urząd gminny również w tym kierunku, czy zamierzona odbudowa odpowiada co do jakości i wymiarów budynkowi zniszczonemu, względnie, o jaki procent lub kwotę przewyższa jego wartość. Przy budynkach mieszkalnych i gospodarczych wiejskich, plan i kosztorys może być zastąpiony wykazem szkód z uwzględnieniem rodzaju i wymiarów uszkodzonych budowli (zasadnicze materiały, z jakich budynek był budowany, krycie dachu, wykonanie i rodzaj budowy, ilość ubikacji, wiek budynku i t. p. dane, charakteryzujące budynek i jego wartość, rozmiary zniszczonych względnie uszkodzonych budynków, jaka część materiałów pozostała i może być użyta przy odbudowie i t. p.), sporządzonym przez urząd gminny,

d) ewentualne poświadczenie komisarza ziemskiego o przystąpieniu poszkodowanego do scalenia,

e) spis zasiłków i pomocy otrzymanych na poczet odszkodowania tak w gotówce jak i w naturze od instytucji państwowych, samorządowych i społecznych, ewentualnie książeczka zapomogowa byłej powiatowej komisji zapomogowej, jeśli ją poszkodowany posiada.

Odnośne dowody mogą być przedłożone w oryginale lub w uwierzytelnionych odpisach.

Do art. 5.

§ 4. Kosztorysy, względnie wykazy szkód, sporządzone w markach polskich, z zastrzeżeniem podanem w ustępie drugim, winny zawierać przeliczenie marek na złote według stosunku ustalonego w § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 kwietnia 1924 r. o zmianie ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. № 34, poz. 351) a więc w relacji 1.800.000 mk. = 1 złoty.

Kosztorysy, względnie wykazy szkód, sporządzone przed wejściem w życie przytoczonego rozporządzenia, winny być przeliczone na złote według tabelki rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 roku o przerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych (Dz. U. R. P. № 42, poz. 441).

Pożyczka będzie wypłacana w złotych.

Poszkodowanym, którym z kolejności ustalonej w art. 3 ustawy przysługuje prawo pierwszeństwa, może być wypłacona przed przystąpieniem do odbudowy zaliczka w wysokości do 50%, jako pierwsza rata pożyczki ustalonej przez pożyczkową komisję odbudowy.

Pozatem pierwsza rata nie powinna być większa, niż koszt zasadniczych materiałów (drzewo, cegła, wapno), któremi można rozpocząć budowę budynku, mającego się najpierw budować.

Reszta pożyczki będzie wypłacona najmniej w dwóch ratach.

Do art. 7.

§ 5. Starosta po wydaniu orzeczenia przez pożyczkową komisję odbudowy ustala podział pożyczki na raty, oraz termin odbudowy i zarządza wypłatę przez Państwowy Bank Rolny (§ 8 niniejszego rozporządzenia) w miarę kredytów rozporządzalnych w danym powiecie i mając na uwadze możliwość zarządzenia wypłaty rat następnych w danym roku budżetowym.

Kontrolę i nadzór nad przeprowadzeniem i postępem odbudowy, oraz czy interesowani prowadzą budowę według zatwierdzonego planu i stosownie do obowiązujących przepisów budowlanych, sprawują starostwa przez referentów odbudowy.

Jeżeli poszkodowany nie może wykonać odbudowy w terminie, określonym przez starostę w orzeczeniu pożyczkowej komisji odbudowy, winien przed upływem tegoż wnieść do starostwa należycie umotywowane podanie z prośbą o przedłużeniu terminu odbudowy. Na podstawie zbadania sprawy, starosta termin przedłuża, względnie w razie odmownej decyzji zawiadamia o tem petenta i po bezskutecznym upływie terminu wyznaczonego do odbudowy stosuje postanowienia art. 7 ustawy.

Kwoty, ściągnięte tytułem grzywien, będą wpłacone na dochód Ministerstwa Robót Publicznych.

Do art. 9.

§ 6. Przeliczenie poprzednio wypłaconej gotówki jako zapomogi następuje na podstawie skali § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 roku (Dz. U. R. P. № 42, poz. 441) przy uwzględnieniu daty rzeczywistej wypłaty, wziętej z odnośnych aktów urzędowych.

Wartość drzewa względnie innych materiałów, udzielonych na podstawie uchwał b. komisji zapomogowych, oblicza się według przyjętej urzędownie wartości tychże i stosując relację z lipca 1919 r., t. j. 3.25 marek polskich za 1 złoty.

Do art. 10.

§ 7. Pożyczkowe komisje odbudowy powołane zostają przy starostwach powiatów, objętych działalnością państwowej pomocy na odbudowę dla powiatów, i ewentualnie osobne komisje dla zniszczonych miast, wydzielonych z powiatów.

Od członków komisji, będących przedstawicielami samorządów, odbiera starosta przysięgę w następującem brzmieniu:

„Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, że obowiązki członka pożyczkowej komisji odbudowy spełniać będę zgodnie z obowiązującemi przepisami wedle mej najlepszej wiedzy i woli, nie ulegając względem materialnej korzyści, ani żadnym względem osobistym. Tak mi dopomóż Boże”.

Zamiejscowi członkowie komisji, o ile nie są urzędnikami państwowymi, otrzymują z funduszków odbudowy za udział w posiedzeniach djety i kosztą podróży według VII stopnia służbowego funkcjonariuszów państwowych. Członkowie komisji, będący urzędnikami państwowymi, o ile są pozamiejscowi, otrzymują djety i kosztą podróży według swego stopnia służbowego.

Wypłatę odnośnych rachunków po potwierdzeniu przez przewodniczącego komisji i rachunkowem sprawdzeniu zarządza starosta przez właściwą kasę skarbową.

Do art. 12.

§ 8. Realizacja uchwał pożyczkowych komisji odbudowy należy do upoważnionego do tego Państwowego Banku Rolnego, działającego na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r., w sprawie zmian w ustawie z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego (Dz. U. R. P. № 43, poz. 450).

Bank ten asygnuje pożyczki w porządku wpływania uchwał pożyczkowych komisji odbudowy ratami, ustalonymi przez starostę, bacząc, by suma objętych ratalną wypłatą całkowitych kwot pożyczek, przyznanych przez pożyczkowe komisje odbudowy, nie przekroczyła kredytu danego powiatu na dany rok budżetowy. Niewyczerpane kredyty danego powiatu z poprzedniego roku budżetowego dodaje Bank do kredytów, przyznanych temuż powiatowi od nowa.

Wypłata dalszych rat następować będzie po przesłaniu przez starostę Państwowemu Bankowi

Rolnemu poświadczenia, opartego na stwierdzeniu referenta odbudowy, że interesowany udzieloną poprzednio ratę pożyczki użył celowo i w całości na wskazaną odbudowę, w kolejności wpływania tych poświadczeń.

Państwowy Bank Rolny zestawia co pół roku sumy wypłat, dokonanych w związku z działalnością pożyczkowych komisji odbudowy i udziela wykazu tego do wiadomości właściwym wojewodom, w końcu zaś każdego roku budżetowego zestawia sumy wszystkich wypłat województwami i przedstawia Ministerstwu Robót Publicznych i Ministerstwu Skarbu do wiadomości.

Kontrolę nad zachowaniem porządku wypłat przez Państwowy Bank Rolny wykonuje Ministerstwo Robót Publicznych.

Do art. 14.

§ 9. Na żądanie poszkodowanego może starosta przyznać mu materiał drzewny z daniny lasowej w lesie na pniu, względnie z innych źródeł pochodzący, którego ilość w m³ i wartość ustala starosta według ostatnich cen wojewódzkich, oznaczonych w myśl art. 7 ustawy z dnia 6 lipca 1923 r. o poborze daniny lasowej na cele odbudowy kraju (Dz. U. R. P. № 87, poz. 676), względnie według średnich cen targowych i odciągając tę wartość od sumy przyznanej pożyczki, określa kwotę pożyczki, która ma być wypłacona w gotówce.

Asygnatę na przyznane drzewo wystawia starosta.

Skrypt dłużny, względnie zobowiązanie weksłowe poszkodowanego winno opiewać na całą sumę przyznanej pożyczki.

Do art. 15.

§ 10. Jeśli poszkodowany, który ma przyznaną bezzwrotną zapomogę na odbudowę przez b. komisję zapomogową, pragnie w myśl art. 15 ustawy uzyskać zaliczkę na poczet pożyczki, winien to w podaniu o pożyczkę wyraźnie zaznaczyć, dołączając egzemplarz odnośnego orzeczenia b. komisji zapomogowej.

W takich wypadkach po stwierdzeniu przez referenta odbudowy obecnego stanu odbudowy, oraz że poszkodowany nie pobrał na poczet przyznanej zapomogi pomocy na odbudowę bądź w gotówce, bądź w materiałach, że należy do rzędu poszkodowanych, wymienionych w art. 3 ustawy i że przyznana zapomoga nie przekroczy pierwszej raty (§ 4 niniejsz. rozp.) pożyczki, która ma być przyznana, starosta ustala termin odbudowy i zarządza wypłatę przez Państwowy Bank Rolny całej lub części kwoty przyznanej przez b. komisję zapomogową. W razie wątpliwości zwraca się starosta do pożyczkowej komisji odbudowy, która traktuje sprawę danego poszkodowanego w normalnym trybie postępowania.

Przed dokonaniem wypłaty wystawia poszkodowany tymczasowy skrypt dłużny na kwotę, która ma być wypłacona.

Służąca za podstawę kwota, przyznana orzeczeniem komisji zapomogowej, winna być zwaloryzowana w relacji 3.25 marek polskich za 1 złoty.

Do art. 16.

§ 11. Ministerstwo Robót Publicznych rozdziela rozporządzalne kredyty na poszczególne województwa w stosunku do ilości nieodbudowanych jeszcze budynków i zawiadamia o tym rozdziale Państwowy Bank Rolny. Dalszy rozdział kredytów na poszczególne pożyczkowe komisje odbudowy przeprowadzają wojewodowie na tej samej zasadzie i zawiadamiają o rozdziale właściwych starostów, Ministerstwo Robót Publicznych i Państwowy Bank Rolny. Kontrola nad celowym rozdziałem przyznanych kredytów należy do Ministerstwa Robót Publicznych.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Kierownik Ministerstwa Robót Publicznych: *Rybczyński*

Minister Skarbu: *W. Grabski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Z. Hübner*

Minister Sprawiedliwości: *Wł. Wyganowski*
